

Miljøteknologi for kollektivtransporten

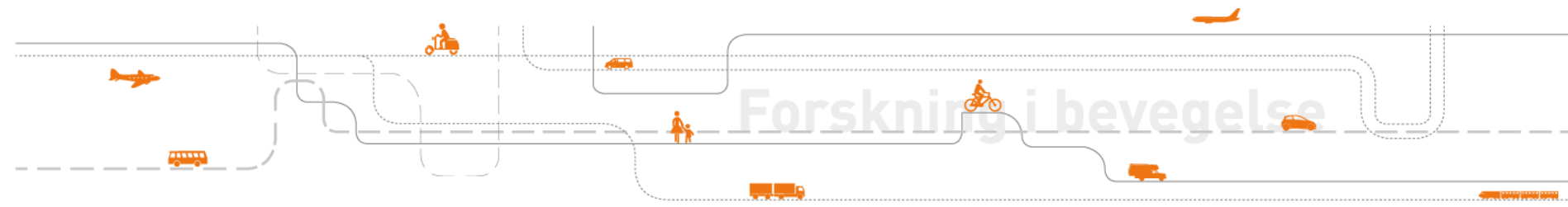
Rolf Hagman rha@toi.no

Lokale problem og klimapåvirkning

Løsninger – adferdsforandringer eller teknologi

Hvilken teknologi gir mest miljø og klima for pengene?

Kollektivtransporten som samfunnsaktør 13. feb. 2019

Kollektivtransport – problem og mulige løsninger

Skinnegående transport

Båter

Busser

Teknologiske løsninger

Fremdrift	Bybuss	Regional- og turbuss
Elektrisk med batterier	<i>Velegnet</i> Moden teknologi fra ca. 2020.	<i>Foreløpig lite egnet</i> Dyrt med store nok batterier. Kan bli problematisk med rekkevidde.
Hybrid/ ladbar el- hybrid	<i>Egnet</i> Kan bli mer kostbar enn helelektrisk drift med batterier.	<i>Velegnet</i> Elektrisk fremdrift i kombinasjon med el-aggregat og biodrivstoff eller brenselcelle og hydrogen (fremtid)

Teknologiske løsninger

Fremdrift	Bybuss	Regional- og turbuss
Dieselmotor med fornybare dieseldrivstoff	Egnet Kan bruke forbrenningsmotorer med fornybare dieseldrivstoffer og Euro VI teknologi som gir svært lave utslipp av NOx og PM	Velegnet Kan bruke forbrenningsmotorer med fornybare dieseldrivstoffer og Euro VI teknologi som gir svært lave utslipp av NOx og PM
Gassmotor og biogass	Egnet Kan bruke forbrenningsmotorer med Euro VI teknologi som gir svært lave utslipp av NOx og PM.	Lite egnet Kan bruke forbrenningsmotorer med Euro VI teknologi som gir svært lave utslipp av NOx og PM. Avhengig av gass- infrastruktur.

Teknologiske løsninger

Fremdrift

Bybuss

**Regional- og
turbuss**

**Brenselcelle-
buss
Hydrogen**

*Kan bli egnet på
sikt*
Sannsynligvis først
etter 2025. Klima- og
miljøvennlig med
norsk vannkraft
Foreløpig kostbar
teknologi.
Krever utbygging av
produksjon og
fyllestasjoner.

*Kan bli velegnet på
sikt* Sannsynligvis
først etter 2025.
Klima- og
miljøvennlig med
norsk vannkraft
Foreløpig kostbar
teknologi.
Krever utbygging av
produksjon og
fyllestasjoner.

**Dieselmotor
med fossil
diesel**

Egnet
Med Euro VI motorer
lave utslipp av PM
og NOx, men fortsatt
høy klimapåvirkning
Potensial for lave
kostnader

Egnet
Med Euro VI motorer
lave utslipp av PM
og NOx, men fortsatt
høy klimapåvirkning
Potensial for lave
kostnader.

Utslipp og klimapåvirkning - hva mener vi?

Avgassutslipp fra kjøretøy - CO₂, andre klimagasser CO₂ ekv - Lokalt helseskadelige avgasser NO_x, PM, CO

Klimapåvirkning fra bruk av drivstoffer i transportsektoren «**Well to Wheel**» - skiller mellom forskjellige biodrivstoffer – EU og *Miljødirektoratets bærekraftkriterier for fornybare drivstoffer (RED)*

LCA - Livssyklusanalyser fra transportmidler hvor også produksjon av kjøretøy teller i klimaregnskapet

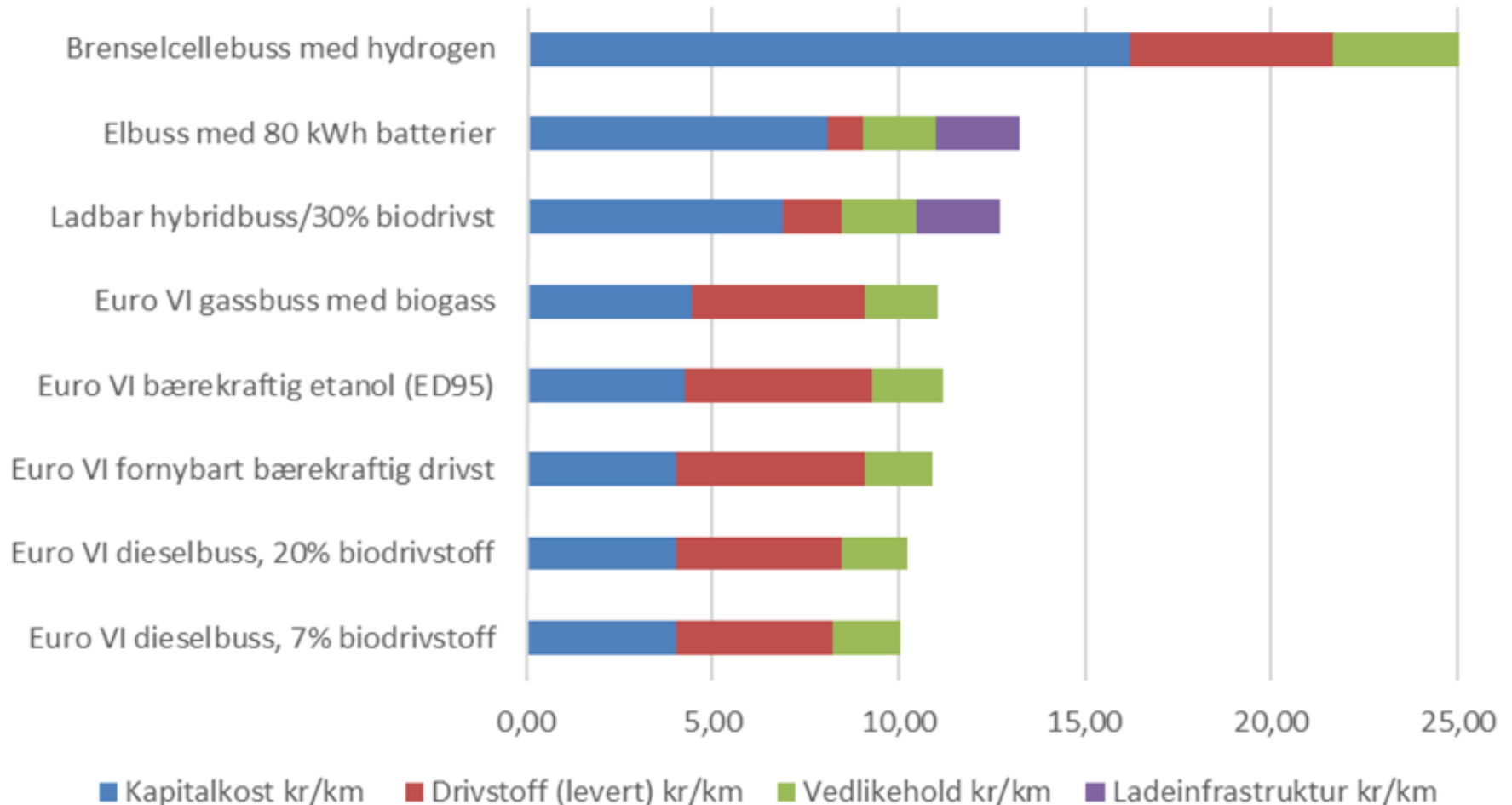
Utslipp og klimapåvirkning - hva mener vi?

Nasjonale klimaregnskap – bruk av alle biodrivstoffer, inklusive ikke bærekraftige gir null utslipp av CO₂ fra norsk transportsektor (Kyoto-protokollen)

Nullutslipp og nullutslippskjøretøy – fremdrift med el og hydrogenkjøretøy som har null utslipp av CO₂ med norsk fornybar el «Well to Wheel» (el - kvotepliktig sektor i EU)

Mest miljø og klima for pengene bybusser (vurdering i 2017)

2017 Samlede kostnader kr/km

Mest miljø og klima for pengene bybusser - (prognose for 2025)

2025 Samlede kostnader kr/km

